

Laxfiskar ehf
 Jóhannes Sturlaugsson
 Pósthólf 280, 270 Mosfellsbær
 Sími: 664 70 80
 Tölvupóstfang: johannes@laxfiskar.is

Salmon and Trout Research
Alþingi
 Erindi nr. P 132/1675
 komudagur 19.4.2006

18. apríl 2006

**Umsögn til Landbúnaðarnefndar Alþingis um:
 Þskj. 879 — 595. mál. Frumvarp til laga um eldi vatnafiska.**

Umsögn um lagafrumvarpið í heild

Lagafrumvarpið um eldi vatnafiska sem hér er til umræðu og samstæð systurfrumvörp þess sem lögð eru fram samhliða (Þskj.:898; 891; 880; 897) til að þau fái samræmda þinglega meðferð og afgreiðslu, eru til samans arftakar Lax- og silungsveiðilaganna frá 1970 (með síðari tíma breytingum). Einkennilegt má teljast að við gerð þessara lagafrumvarpa að lög um Fiskræktarsjóð eru ekki færð í nýjan búning líkt og allt annað efni lax- og silungsveiðilaganna frá 1970. Í umræðum (1. umræðu) á Alþingi kom fram að ástæða þess var óeining innan ríkisstjórnarinnar um þann hluta. Ef þetta frumvarp og systurfrumvörp þess verða afgreidd frá þessu þingi þá munu lög um Fiskræktarsjóð halda sínum sessi áfram í umgjörð Lax- og silungsveiðilaganna sem þá munu fá nafnið "eldri lög um lax- og silungsveiði". Vegna þessa vakna eðlilegar spurningar um það hvað valdi því að svo mikið liggur á að ganga frá því frumvarpi sem hér er veitt umsögn og systurfrumvörpum þess. Fyrst að ekki hefur verið gengið frá endanlegri mynd lagaákvæða sem mynda umgjörð fyrir starfsemi Fiskræktarsjóðs. Umræddur Fiskræktarsjóðshluti er enn eitt dæmið sem vísar til þess að rétt sé að fresta endanlegri þingmeðferð þessa lagaumhverfis í heild til næsta löggjafarþings (2006-2007).

Í upphafi þessarar umsagnar er sett fram almennt álit á lagafrumvarpinu. Í þeirri almennu umsögn undirritaðs um frumvarpið er með rökum fjallað um gegnumgangandi galla þess að óbreyttu, með það að markmiði að gallarnir séu sniðnir burtu í meðförum Alþingis. Þessir gallar að mati undirritaðs eru með vísun í greinar sem innihalda ákvæði sem valda samkeppnishömlum gagnvart starfsemi einkaaðila sem leggja stund á rannsóknir og ráðgjöf er falla undir lögsögu frumvarpsins og systurfrumvarpa þess. Þetta kemur til af því að þau lögboðnu verk sem sumar greinar frumvarpsins kveða á um að þurfi að framkvæma af fagaðilum við tiltekna aðstæður (umsagnir, úttektir o.þ.h.) eru einskorðuð við það að Veiðimálastofnun framkvæmi þau verk. Sú lagalega einokun lögboðinna umsagna, úttekta o.þ.h. Veiðimálastofnun til handa væri nánast skiljanleg ef Veiðimálastofnun hefði til að bera hlutleysi. Því er hinsvegar ekki að fagna miðað við óbreytt lagafrumvarp um Veiðimálastofnun sem gerir ráð fyrir því að stofnunin standi að vinnu við lögboðnar umsagnir, úttektir o.þ.h. og samhliða geti stofnunin staðið í samkeppni við einkaaðila um önnur rannsóknaverk á sama sviði. Vegna þessa er hér ítrekað að slíkir hagsmunaárekstrar munu vera til staðar ef frumvarp um Veiðimálastofnun verður samþykkt óbreytt hvað þetta varðar (sjá nánar umsögn undirritaðs - Laxfiskar ehf um lagafrumvarp um Veiðimálastofnun, þskj. 897). Í kjölfar þessa almenna álits heldur síðan umsögnin áfram með umfjöllun um þær greinar frumvarpsins sem athugasemdir eru gerðar við.

Umsögn með vísun í tiltekna greinar lagafrumvarpsins

Hér að framan hafa verið tilgreindar athugasemdir sem varða lagafrumvarpið í heild. Hér að neðan verða frekari athugasemdir settar fram fyrir þær greinar frumvarpsins sem talin er nauðsyn að gera athugasemdir við sérstaklega. Uppsetningin er með þeim hætti að tiltekinn er texti þeirra greina lagafrumvarpsins sem athugasemdir eru gerðar við, eins og hann var þegar frumvarpið var lagt fyrir Alþingi. Breytingar á greinatexta frumvarpsins eru allar auðkenndar með því að hafa þá stafi rauða. Texti sem lagt er til að fella í burtu er yfirstrikaður og nýr texti er hafður með skáletri. Stundum eru þó settar fram almennar aðfinnslur við efni tiltekinnna greina lagafrumvarpsins án þess að breytingartillögur við greinatexta fylgi. Tilgangurinn er engu að síður sá sami, nefnilega að hvetja þá sem ráða endanlegri mynd lagafrumvarpsins til að lagfæringa á tilgreindum greinum.

Ef Veiðimálastofnun er ekki skapað hlutleysi með því ganga frá fyrirbyggjandi lagafrumvarpi um Veiðimálastofnun (þskj. 897 - 595 mál) með þeim hætti að stofnunin láti af samkeppni við einkaaðila í rannsóknum og ráðgjöf. Þá er tómmt mál að tala um það, að það sé bundið í lagafrumvarpið sem hér er unnin umsögn um að Veiðimálastofnun sé sá aðili sem sjái um öll lögbundin verk sem greinar frumvarpsins kveða á um að framkvæmd séu af fagaðila. Þar til Veiðimálastofnun öðlast slíkt hlutleysi þá er það tillaga undirritaðs að í öllum greinum frumvarpsins þar sem Veiðimálastofnun er nefnd til sögunnar í þessu tilliti sé þeirri tilvitnun eytt og í staðinn sé fellt inn á sambærilegan máta í staðinn "rannsóknaraðili á sviði fiskifræði".

4. gr.

Stjórnssýsla.

.....
Ráðherra skal í samræmi við fyrirmæli einstakra greina laga þessara setja nánari ákvæði um framkvæmd þeirra í reglugerð. Við setningu reglugerða skal ávallt leitað faglegrar umsagnar Landbúnaðarstofnunar og *rannsóknaraðila á sviði fiskifræði Veiðimálastofnunar* .

5. gr.

Svæðaskipting fiskeldis.

Landbúnaðarráðherra skal, ef vistfræðileg eða hagræn rök mæla með því, ákveða samkvæmt lögum þessum skiptingu fiskeldissvæða meðfram ströndum landsins. Áður en ákvörðun um slíka svæðaskiptingu er tekin skal ráðherra afla umsagnar umhverfissráðuneytis, Landbúnaðarstofnunar, fisksjúkdómanefndar, Landssambands fiskeldisstöðva, Landssambands veiðifélaga og *rannsóknaraðila á sviði fiskifræði Veiðimálastofnunar* .

6. gr.

Staðbundið bann við starfsemi.

Landbúnaðarráðherra getur, að fenginni umsögn Landbúnaðarstofnunar, fisksjúkdómanefndar og *rannsóknaraðila á sviði fiskifræði Veiðimálastofnunar*, takmarkað eða bannað fiskeldi eða ákveðnar eldisaðferðir í einstaka fjörðum, flóum eða á landsvæðum .....

7. gr.

Rekstrarleyfi.

.....Einnig skal stofnunin leita umsagnar *rannsóknaraðila á sviði fiskifræði Veiðimálastofnunar* um hvort náttúrulegar aðstæður á fyrirhuguðu .....

12. gr.***Friðunarsvæði í sjó.***

Til að tryggja eftir föngum að sem minnst röskun verði á starfsemi rekstrarleyfishafa samkvæmt lögum þessum er Landbúnaðarstofnun heimilt, að fenginni umsögn *rannsóknaraðila á sviði fiskifraði Veiðimálastofnunar* og Hafrannsóknastofnunar, ...

20. gr.***Tilflutningur eldisfisks.***

Kynbættan eldislax er eingöngu heimilt að nýta til fiskeldis og óheimilt er að sleppa honum í fiskrækt eða hafbeit. Þó getur Landbúnaðarstofnun veitt rannsóknaraðila undanþágu til sleppitilrauna í óverulegum mæli, að fenginni umsögn *rannsóknaraðila á sviði fiskifraði Veiðimálastofnunar* eða annarra fagaðila, sé ~~Veiðimálastofnun~~ umsækjandi.

Flutningur eldistegunda, sem ekki eru tilgreindar í rekstrarleyfi, milli fiskeldisstöðva, svo og flutningur og sleppingar lifandi fisks og frjóvgaðra hrogn milli ótengdra vatnasvæða er óheimill.

Að fenginni umsögn fisksjúkdómanefndar getur Landbúnaðarstofnun veitt rekstrarleyfishafa undanþágu til flutnings á eldistegundum, sem ekki eru tilgreindar í rekstrarleyfi, milli fiskeldisstöðva ef ástæður mæla ekki gegn slíku.

Landbúnaðarstofnun skal í þeim tilvikum einnig leita umsagnar *rannsóknaraðila á sviði fiskifraði Veiðimálastofnunar* um hvort náttúrulegar aðstæður á fyrirhuguðu starfssvæði fiskeldisstöðvar eða vatnasvæði gefa tilefni til neikvæðra vistfræðilegra áhrifa.

Jóhannes Sturlaugsson

Tölvupóstfang: johannes@laxfiskur.is

Laxfiskur ehf
Hraðastaðir 1
Pósthólf 280
270 Mosfellsbær
Sími: 664 78 88